

PRENUMERATA:

koszty z dostawą w miejscu:	
miesięcznie	— 90 Zł.
kwartalnie	270 „
półrocznie	540 „
rocznie	1080 „
Prenumerata zamiejscowa:	
miesięcznie	1 zł.
kwartalnie	3 „
półrocznie	6 „
rocznie	12 „

HAŚŁO

OGŁOSZENIA:

Strona	260 Zł.
1/2 strony	130 „
1/4 „	75 „
1/8 „	40 „
1/16 „	20 „
1/32 „	10 „

Przed tekstem 100% drożej.
Drobne za słowo 30 gr., poszukującym pracy 50% zniżki.

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim.

Naczelny redaktor: Jan Kulesza.

Godziny przyjęć: od 11—13 i od 16—18.

Konto czekowe P. K. O. Kraków Nr. 406.862.

Nr. 20.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Wałowa 1. 19.

Rok IV

Czerwony, czy gospodarczy.

Już pierwsze strzały padły. Walka wyborcza rozpoczęta.

Socjaliści nie przyjęli propozycji zrzeszonych ugrupowań i na zgromadzeniu, które się odbyło w Domu Robotniczym w poniedziałek postanowiono wystawić własną listę razem z Bundem i zwalczać „listę burżuazyjną” jako taką, która idzie po linii interesów osobistych. Nie trzeba wiele argumentacji, aby dowieść, że podobne frazesy lewicowych ugrupowań są conajmniej nierealne, gdyż nawet dziecko zrozumie, że ci wszyscy, którzy przedstawiają jakąś własność w mieście, większy mają interes w doborze odpowiednim gospodarczego Magistratu, niżli ci, którzy nic nie posiadając—widzą na Ratuszu jeno arenę do politycznych zmagani. Socjaliści zgadzając się na porozumienie z rzeszeniem polsko-żydowskim, mogli z tryumfem wejść do Magistratu jako frakcja dość silna a doбором swych przedstawicieli mogli stać się bardzo poważnym czynnikiem w rządzeniu miastem.—Nie zgodzili się jednak woląc walkę i chcąc na Ratuszu doprowadzić do rozdziewków, przenieśli utratę wpływów, aby móc robić obstrukcję.

Socjaliści dobrze zdają sobie sprawę, że lista ich jest nierealna, że szans zwycięstwa nie mają

i że w najlepszym razie mają 7 mandatów, jakie im polsko-żydowskie porozumienie daje, zdołają 2 do 3 krzesła. Liczą jednak na rozbić i zająć solidarność burżuazyjnych ugrupowań. Liczą na tych, którzy nie zdają sobie sprawy z powagi sytuacji mogą zdradzić w ostatniej chwili, „chcąc zagrać na dwóch instrumentach”.

Jesteśmy pewni, że nadzieje P. P. S. będą złudne. Każdy obywatel miasta pójdzie do urny wyborczej z tem świętem postanowieniem, aby Tarnów otrzymał **gospodarzy zdolnych**, budowniczych naszej przyszłej wielkości. Na ratusz musimy wprowadzić **ludzi**, ludzi silnych, światłych, energicznych i czystych. Pozatem muszą to być wybrańcy, mogący harmonijnie pracować dla dobra miasta, więc musi im przyświecać jedna wielka przewodnia idea pracy organizacyjnej.—Trzeba wyrugować osobiste aspiracje—nie wolno dla tych właśnie małostkowych prywatnych interesów zdradzać rozpoczętej solidarnej akcji, lecz należy pod hasłem „wszystko dla miasta” iść zwartym szeregiem i nie dopuścić tych, co gwałtem chcą na ratuszu robić obstrukcję do zdobycia chociażby jednego szanica gospodarczego w czerwonym domu na Rynku. **J. K.**

Komunikat.

W „Słowie Tarnowskim” z dnia 4 maja br. Nr. 19 pojawiła się korespondencja „z Tuchowa”, w której sprawozdawca fałszywie przedstawił moje stanowisko na Walnem Zebraniu „Sokoła” w Tuchowie.

Ponieważ Komitet Redakcyjny dotąd w tej sprawie nie pomieścił żadnego komentarza, przeto proszę Szanowną Redakcję o pomieszczenie na łamach „Haśła” niniejszego Komunikatu.

Na rzeczonym W. Z. „Sokoła” nie odpowiadałem p. Giesmanowi, lecz przedstawicielowi P. P. S. p. Agatsteinowi młod. przemawiając bezpośrednio po tym drugim. A że p. Giesman zbiegiem okoliczności pokrywał się częściowo w owym przemówieniu z p. Agatsteinem i słowa moje wziął do siebie, to zaliczyć należy na rachunek okazanego sprytu politycznego, a nie mój. Nie p. Giesman bowiem, lecz p. Agatstein twierdził, że regime obecnego Rządu wkrótce się skończy, żeby nie identyfikować obecnego Rządu z Państwem i narzekał, że „Sokół” tuchowski ma salę dla uprzywilejowanych: Sprawozdawcy tam nie było. Odpowiedź na prowokacyjne to przemówienie zostawił mi i ja na nie odpowiedziałem. Nie było nawet wzmianki o tem w korespondencji „Z Tuchowa”. A że powiedziałem „nie było i nie będzie, aby jajo kaczki znosiło, lecz odwrotnie” to właśnie pod wrażeniem, że hasłem: „usunąć starych” zwalczać panów: Dra Janigę, Klimka i Miętusa, bo przecież na sali nie padło ani jedno nazwisko, a ustępujący z Wydziału to byli oni.

Niezgodne więc z prawdą jest twierdzenie „Słowa Tarnowskiego”, jakoby w swem przemówieniu zwalczał mec. Dra Janigę, d. Klimka, lub p. Miętusa. Samo bowiem „Słowo Tarnowskie” w tym samym artykule stwierdza, że mówiłem: „nie wolno starych, zasłużonych dla So-

koła ludzi usuwać, bo oni ten Sokół zbudowali”. Nie mogłem w tem powiedzeniu mieć nikogo innego na myśli, jak tylko wspomnianych panów, a w szczególności p. mec. Janigę, bo w murach Sokoła tuchowskiego tkwi częśćka ich duszy, a i inni dzisiejsi starsi członkowie Wydziału przy budowie Sokoła udziału nie brali.

Czy Wielgus spi na dobę 4 lub 5 godzin pracując sam bez pomocy siły biurowej, by pomóc drugim, czy jak chce „Słowo Tarnowskie” na podstawie swej korespondencji — prowadzi sklep własny, lub „trzyma monopol masłany”, mówiąc słowami Witosowego „Piasta” (i to równocześnie ze Słowem Tarn.) to są drobnostki i na te, wpatrzony w cel, nie zwracałbym uwagi.

Ale mimowoli nasuwa się smutne pytanie. Dla kogo ta robota? **Idea Wielkiego Budowniczego Polski pragnie zjednoczyć wszystkie wartości społeczne do wspólnego wysiłku pracy dla Państwa.** Droga jętrzenia, paszkwilów najmniej odpowiednia.

A tu padają z St. Tar. „bomby” jedna za drugą, zresztą nieszkodliwe, bo nieściśle lub niezgodne z prawdą, dzielące częstokroć pewnych członków BBWR. na przeróżne grupy przynależności partyjnej, pełne insynuacji, nie-domówień, wyszydzań, godnych pisma brukowego, nie szczędzące nawet p. nadradcy Dra Matkiewicza, znanego powszechnie z pietyzmu dla osoby Pana Marszałka Piłsudskiego.

Dziwni ludzie, wywołujący dziwne nastroje.

W Siedliskach, dnia 19 maja 1929.

Z poważaniem

Wojciech Wielgus, kierownik szkoły Powsz.

Założyciel i przełożony Spółdz. Młecz.

Założyciel i przełożony Kasy Stefczyka

Założyciel i przewodn. Kółka Rolniczego, członek Rady gminnej w Siedliskach k. Tuchowa.

Filja

Antoniego Uwiery

Tel. 442. UL. KRAKOWSKA 2. Tel. 442.

poleca markizety szwajcarskie, fulary francuskie deseniove.

Olbrzymi wybór! Ceny umiarkowane! Udziela się ulg w spłatach.

Święto pułkowe 16-tki.

Rok rocznie obchodzi szesnasty pułk 28 maja Święto Pułkowe. Dwa lata temu święto to połączone było z poświęceniem sztandaru i przyjazdem pana Prezydenta Mościckiego. Sztandar ufundował powiat tarnowski dla swego pułku, z którym go łączy wężły szczerego umiłowania. Żołnierz szesnastki to dziecko naszego miasta, to nasza duma, więc też święto pułkowe staje się świętem całego miasta.

Krótką historją naszej szesnastki jest następująca:

W październiku 1918 57 p. p. znajdował się na froncie włoskim w San Ginetto. Pułk ten był złożony przeważnie z Polaków. Na wiadomość o rozpadającej się Austrii pułk odmówił władzom austriackim posłuszeństwa i zażądał natychmiastowego odtransportowania do Ojczyzny. Wypadek ten stał się hasłem do masowego odmawiania posłuszeństwa przez inne pułki i przyspieszył upadek Austrii.

Poczem 57 pułk pod dowództwem kap. Menderera, wyłączwszy wszystkich żołnierzy narodowości niepolskiej, opuszcza San Ginetto i dociera pieszo do Lublany, skąd koleją przybywa do Tarnowa.

Tutaj pułk reorganizuje się nosząc nazwę początkowo 13 p. p. poczem z końcem lutego 1919 r. otrzymuje nazwę 16 p. p.

Zaraz po przybyciu do Tarnowa rozpoczyna się intensywna praca organizacyjna i wysyła się oddziały pułku na front.

Kap. Weis prowadzi 3 baon ochotników na front ukraiński pod Lwów, który bierze udział we wszystkich walkach w obronie Lwowa. Kolejno wyruszają inne baony na różne fronty, wszędzie odznaczając się walecznością.

Dopiero w lutym 1920 koncentruje się cały pułk w Cieszynie, poczem odjeżdża na front bolszewicki, tam bierze udział w kilku zwyciężkich bitwach. Jedną z tych bitew była wielka bitwa pod Zamościem i Murawą, której data jest dniem święta pułkowego. Pod Berezyną odznaczył się nasz pułk walecznością i wytrwałością.

W roku 1920 odjeżdża pułk do wschodniej Małopolski i bierze udział w licznych bitwach czyszcząc tę połąć kraju z nieprzyjaciela. W r. 1921 udaje się nasz pułk na Górny Śląsk, poczem powraca na stałe do Tarnowa.

—o—

Program Święta Pułkowego.

Dnia 26 maja.

Godz. 9. Zawody strzeleckie na strzelnicy garnizonowej.

Dnia 27 maja.

Godz. 8. Nabożeństwo za poległych oficerów i szeregowych Pułku w kościele XX. Misjonarzy.

Godz. 14. Zawody sportowe na boisku K. S. Tarnovii.

Godz. 20. Capstrzyk po ulicach miasta.

Dnia 28 maja.

Godz. 10. Msza św. polowa na boisku Tarnovii.

Godz. 11. Defilada pułku na ul. Krakowskiej przy plantach kolejowych.

Godz. 13. Obiad żołnierski i rozdanie nagród w koszarach im. gen. Kniaziewicza (ul. Koszarowa).

Godz. 21. Bal w salach Kasy Oszczędności.

Z Okręgowego Tow. Rolniczego.

W ubiegłym tygodniu odbyły się wybory do Zarządu Okręgowego Tow. Rolniczego.

Wybory te przyniosły dużą niespodziankę, gdyż p. Marszałkiewicz, który stworzył osobną listę chcąc zwalczać p. Olszewskiego, nie został wybrany do Zarządu, zaś p. Olszewski jednogłośnie został wybrany prezesem. Osobna lista p. Marszałkowskiego doprowadziła tylko do osłabienia sił B. B. W. R. i spowodowała wprowadzenie aż 4 witosowców do Zarządu.

Do Zarządu zostali wybrani: PP. Józef Drewko, Olszewski Władysław, Ziemiński Józef, Tyrka Ludwik, ks. Walenty Mróz, Jan Juszkiewicz, Kowalik Tomasz, Włodek Filip, Strzesak Józef, Mróz Jan, Łabus Józef, Jan Szpara.

Prezesem wybrano Władysława Olszewskiego, wiceprezesem i skarbnikiem ks. Mroza, proboszcza Poręby, drugim wiceprezesem Włodka Filipa.

Do komisji rewizyjnej wybrano: Jana Szparę, Adama Szatkę i Wojciecha Rzepkę. —a

Z ruchu wyborczego.

Zainteresowanie wyborami wielkie. Oddano 2,500 reklamacji, które będą w najbliższych dniach rozstrzygnięte. Codzień odbywają się konweni-tykle ugrupowań.

Zrzeszeni żydzi, którzy podzielili mandaty dając sjonistom 11 krzesel, ortodoksom 6, ludowcom 5, odbyli dziś posiedzenie, na którym omawiali już kandydatów dla poszczególnych kurji. Zrzeszenie właścicieli nieruchomości mające przeszło 1000 członków, odbyło konferencję z wiceburmistrzem zastrzegając sobie pewną ilość mandatów. Racionalną jest rzeczą, aby życzenie zrzeszenia właścicieli nieruchomości, którzy przedstawiają dużą część wszystkich wpłaconych podatków naszego miasta były jak najbardziej uwzględnione.

Socjaliści tworzą osobną listę z dr. Kryplewskim na czele, jednak jak słychać b. dr. Kryplewski nie bardzo się kwapi aby figurować na jednej liście z bundowcami. Wybory mają się odbyć już w połowie czerwca, w każdym razie przed sprowadzeniem zwłok gen. Bema do Tarnowa. —a

Sprowadzenie zwłok gen. Bema.

Jak ostatni komunikat Pata donosi, uroczystość sprowadzenia zwłok gen. Bema nastąpi z końcem czerwca. Nie wiemy czy magistrat zdaje sobie sprawę, że to już za 4 tygodnie, a pozostaje jeszcze wiele do zrobienia.

Jeżeli sprowadzenie zwłok wielkiego bohatera ma być jak to było w projekcie wielką uroczystością, na którą zjedzie moc ludzi, najwyższy to czas aby zająć się organizacją przyjęcia. —a

Naokoło miasta.

Wiadukt kolejowy na ulicy Krakowskiej jest tak wązki, że kiedy dwa pojazdy razem tam zjadą nie mają się gdzie pomieścić a chodnik dla pieszych jest tam prawie że na linie zrobiony. Człowiek na jednej nodze musi tam chyba skakać. Wiadukt ten znajduje się na najbardziej ruchliwej ulicy i wyjątkowe to szczęście, że tam jeszcze żadnej katastrofy nie było. —

Magistrat powinien niezwłocznie dla bezpieczeństwa publicznego zażądać od Dyrekcji kolei rozszerzenia tego wiaduktu. Poza tym koło tego wiaduktu znajdują się kanały kolejowe, które są tak zanieczyszczone, zasypane, kraty połamane, że onegdaj kiedy przez kilka dni deszcz padał, utworzyło się pod wiaduktem jezioro, istne Morskie Oko prawie na jeden metr głębokie i przerwało na kilka godzin ruch na tej ulicy. Dopiero robotnicy kolejowi przekopali row i woda spłynęła. Nie można przemilczeć również, jak podczas tych deszczów wyglądała tutaj ulica Krakowska, gdzie co kilka kroków potworzyły się małe jeziora, a automobile ciągle przejeżdżające oblepiały przechodniów błotem.

Ale nie tylko na drodze tworzyły się jeziora, wąski chodnik z udeptanej ziemi — płyt betonowych tutaj jeszcze nie znają — stał się jednym bajorkiem, a specjalnie wieczór wśród egipskich ciemności, jakie tu panują, pakuje co chwilę przechodzień swe nogi do błota po kostki.

Ciekawa to miejscina ten Tarnów. Tutaj wygląd ulicy taki, że wójt w najmniejszej wiosce nie pozwoliłby na takie brudy, a dziesięć kroków od plant począwszy chodnik wielkomiejski, ulica brukowana, lampy łukowe — słowem mały Paryż. Wygląda to tak, jak nierządnicza — w aksamitach i koronkach, a bielizna jej obrzydliwie brudna. —a

Plaża na Dunajcu.

Ilekoć lato się zbliża zagadnienie to staje się aktualne. Mamy koło Tarnowa prześliczną rzekę. Jadą codziennie tłumy tarnowiaków się kąpać — a stosunki przy brzegu są straszne. Czy nie możnaby za przykładem innych miast stworzyć przy Dunajcu plażę. Magistrat mógłby zainicjować tę tak konieczną sprawę a może ktoś prywatny poparty finansowo przez miasto urządziłby w Zgłobicach odpowiednią plażę. Straszne to jest, że ta piękna rzeka pod Tarnowem jest dla kąpiei niedostępna dla braku plaży i odpowiedniego nadzoru nie pozwalającego wzrostom i pewnym dziewczynom pisać w stroju adamowym po brzegu. —a

Tarnów—Krynica.

Wspaniałe połączenie otrzymaliśmy dzięki zaprowadzeniu autobusu Tarnów—Krynica, który codziennie kursuje z Tarnowa do Krynicy i z powrotem.

Nie męcząc się w świetnym autobusie marki Lancja odbywa się podróż o 3 godziny krócej niżli koleją a kosztą są równe cenie biletu 3 klasy. Wszyscy ci, którzy mają zniżki kolejowe, otrzymają taką samą zniżkę.

Wszelkich informacji udziela p. Kalicki, ul. Ogrodowa. —a

Pod Dębem.

Czas już z tem niechlujstwem skończyć. — Na małym placu pod Dębem gnieździ się do 20 autobusów, narażając przechodniów przy każdym poruszeniu na niebezpieczeństwo życia.

Wiele się mówi o zorganizowaniu ruchu autobusowego, o stworzeniu stacji odpowiedniej. Czy nie czas najwyższy, aby się tym zająć? —a

Na ekranie życia.

Co to było projektów, co nadziei na te Zielone Świąta. Wielki autobus miejski miał Tarnowiaków zawieść do Morskiego Oka, drugi miał do Krynicy dać gaz, inni znowu na tarnowskie Bielany (Górę Marcina) się wybierali aby przy kwaśnym mleku się pohuścić u Amerykanina, co znowu bieglejsi w krajoznawstwie mieli iść aż do Ogrodu Strzeleckiego, aby oglądać Mauzoleum Bema, bo to przecież jedyny w świecie wypadek aby prochy spoczywały dwa piętra ponad ziemią, ale Tarnów dla czego byłby wielki — zawsze coś nowego urządzi. Dotychczas była moda, aby szczątki tak maluczkich jak i wielkich spoczywały w ziemi, dla czego Tarnów nie ma wprowadzić nowej mody — aby wieczyste szczątki unosiły się wysoko w powietrzu.

Ale z całej tej świątecznej parady nici. Ani do Zakopanego ni do Krynicy się nie puszczono, na Górze Marcina mleko się zepsuło a w ogrodzie strzeleckim nikt nie podziwiał ani krytykował profesora Bochusza. Lunął bowiem taki deszcz, że biedny pies który się przypadkiem znalazł na ulicy wyglądał jak zmokła kura a co dopiero mówić o biednej kreaturze ludzkiej.

Siedzieli więc ludziska w domu, lub u Skolimowskiego, który chcąc biedakom przypomnieć dancing w Morskim Oku lub u Trzaski kazał przez dwa dni muzyce grać do herbaty lubym gościom. Ten grzeczny gość dziadzia tak wzruszył jednego bywalca, że oprócz zwykłej herbaty z cytryną zjadł jeszcze jedno ciastko z kremem. Wydatek ten podkreślił czerwonym ołówkiem w notesie: Zielone Świąta — luksus-
ausgabe 50 gr.

Pozatem w Tarnowie atmosfera wyborcza. Mnóstwo jest kandydatów na radnych, asesorów i t. d.

Tylko trudno znaleźć burmistrza. Mówią już że trzeba będzie Szczeklika z Pilzna sprowadzić, bo w Tarnowie to ten co mógłby nim być nie chce przyjąć a ci co chcą, mogą co najwyżej być prezesami szlachetnej hodowli morskich świnek lub kanarków. J. K.

Dąbrowa koło Tarnowa.

Onegdaj odbył tu swój agitacyjny wiec poseł Witos.

Epilogiem tego wiecu, będzie sprawa w sądzie grodzkim w Dąbrowie, w dniu 29.5. b. r. albowiem p. Wincenty zaskarżył jednego z wiecowników p. Morawca z Bolesławia za obrażę czci dokonaną przez tegoż słowami.

Panie Wincenty swą mową działa pan na szkodę państwa polskiego; oraz zarzucił Witosowi osobiste korzyści w czasie tegoż urzędowania. Sprawa budzi ogólne zainteresowanie. Skarżonego zastępuje dr. Witek z Brzeska.

Na onegdajszym zebraniu mężów zaufania B. B. skarżył się poseł Jarosz na wielką pracę w okręgu, gdyż sam jeden musi urządzać wiece, czy też zjazdy odbywać.

A przecież wybrano z tego okręgu i posła Byrkę, (senator Bojko rzekł się mandatu), który powinien się tu pokazać, tembardziej iż partje Piasta i P. P. S. b. silnie działają i organizują się w tym okręgu.

Egzaminy dojrzałości w tarnowskich szkołach średnich.

Złożyli egzamin dojrzałości w państ. Sem. naucz. męsk. w Tarnowie dnia 13 — 15-go maja b. r. Banach Mieczysław, Bibro Piotr, Biedroński Adam, Bujak Stanisław, Gagola Tadeusz, Hotło Józef, Jackowski Stanisław, Karło Jan, Kędzior Kazimierz, Kosecki Stanisław, Kozina Adam, Król Włodzimierz, Kuczek Józef, Kurdziel Władysław, Kwarciański Franciszek, Łoś Jakób, Marcićkiewicz Antoni, Mazur Roman, Obrzut Michał, Ortyl Józef, Plichta Kazimierz, Ptak Jakób, Ptaszkowski Józef, Pudło Władysław, Rachlewicz Eugeniusz, Rze-gocki Józef, Sejboth Antoni, Seweryn Mieczysław, Słowik Marjan, Smoleń Stanisław, Smoleński Jan, Stroda Józef, Szybka Feliks, Werner Mieczysław, Wolak Józef, Zymuła Zygmunt.

Egzamin dojrzałości w Pryw. Seminarjum naucz. żeńskim im. św. Jadwigi w Tarnowie. Egzamin odbył się w dniach 1 i 2 maja — częścią piśmienną — i 13, 14, 15 maja częścią ustną. Komisja egzaminacyjna pod przewodnictwem Dr. Rowida z Krakowa, uznała za dojrzałe na podstawie złożonego egzaminu następujące kandydatki:

Baranównę Zofję, Barzyńską Olę, Bednarczykównę Michalinę, Biestkównę Janinę, Ciepińską Elżbietę, Ciurusiównę Helenę, Dojkównę Genowefę, Gacównę Zofję, Gajdziankę Janinę, Gałuszkównę Bronisławę, Gordziejowską Paulinę, Habasównę Franciszkę, Jasińską Stefanję, Kaliszównę Marję, Kędziorównę Janinę, Kolecką Marję, Margosiakównę Emilję, Mazurkiewiczównę Kazimiore, Migdziankę Matyldę, Niezgodziankę Barbarę, Noskównę Helenę, Nowakównę Annę, Pankiewiczównę Stefanję, Pietruchównę Władysławę, Rocznikównę Dorotę, Starzykównę Zofję, Surowiecką Marję, Szatanównę Annę, Urban-ską Alojzję, Urbanównę Marję, Uznańską Helenę, Wilkównę Janinę, Voglównę Stanisławinę, Zacharzan-kę Helenę.

Egzamin dojrzałości w I. pryw. seminarjum naucz. żeńskim im. Bł. Kingi w Tar-

nowie odbył się w dniach 13—15 maja, pod przewodnictwem Dra Michała Janika, inspektora szkolnego z Krakowa. Dopuszczono do egzaminu wszystkie uczennice 5 kursu w liczbie 45 i wszystkie złożyły egzamin pomyślnie. Oto ich nazwiska: Balicka Leontyna, Bartoszcówna Helena, Bednarska Marja, Bolałchalówna Anna, Brezianka Helena, Bryżanka Janina, Byszkówna Janina, Gąsiorówna Stefania, Gofronówna Helena, Golonkówna Jadwiga, Gomulkówna Olga, Jachimowiczówna Elżbieta, Kadernoszkówna Stefania, Kierońska Zofja, Kocikówna Helena, Kocołówna Ludwika, Kopciówna Marja, Kozłówna Anna, Kulizanka Marja, Letkiewiczówna Karolina, Misiówna Barbara, Nędzówna Stefania, Nidecka Emilia, Pasierbówna Stefania, Piechowiczówna Adela, Piwowarczykówna Marja, Radelli Jadwiga, Rog-ziewiczówna Marja, Różycka Balbina, Ruskówna Zofja, Siwkówna Amalja, Stichówna Zofja, Strojówna Marja, Szymiczówna Alina, Święcicka Stefania, Toporówna Stefania, Ulatowska Genowefa, Urbanówna Marja, Wajdowiczówna Wiktorja, Wojtanowska Anna, Wolnikówna Zofja, Woźniczówna Aleksandra, Zającówna Alojza, Zimowska Leokadja, Zychówna Józefa.

Dn. 17 — 19 b. m. Maturę gim. zdały w klasztorze SS. Urszulanek — Przewodniczący p. Wierzbicki. Amaisenówna Olga, Bielatowiczówna Anna, Bulandzianka Marja, Gądomska Marja, Gembicka Janina, Greissówna Helena, Kiniaczówna Anna, Jaroszcówna Wanda, Kalicińska Anna, Kalitówna Kazimiera, Knapówna Irena, Kozyrzanka Wanda, Łopuszańska Marja, Markowska Irena, Frączkówna Stanisława, Kucówna Zofja, Martyniuka Eugenja, Mysonówna Zofja, Niepokoyczycka Krystyna, Skorpuczanka Janina, Strzelecka Marja, Bitny-Szlachta Wanda, Urbańska Marja, Rzeszotówna Anna, Walewska Jadwiga, Wrześniowska Julja, Wszolkówna Helena, Zającówna Stefania, Salińska Stanisława, Ziemiańska Janina.

Z kina.

Ponad Śnieg.

Bardzo dobrze uczyniło kino Marzenie wyświetlając film polski, który najlepiej wykazuje, że nasza wytwórnia filmowa coraz bardziej dąży do zeuropelizowania tego przemysłu i do konkurencji z produkcją zagraniczną. Przyznać trzeba, że obraz filmowy „Ponad Śnieg” (przeróbka z arcydzieła Stefana Żeromskiego) stoi już na bardzo wysokim poziomie artystycznym i będzie niezawodnie wspaniałą propagandą naszego polskiego wysiłku zagranicą. Biją tu w oczy przedewszystkiem pejzaże polskie, nasz cichy uroczaj dworów wiejski i charaktery czysto polskie. Tylko takie obrazy możemy pokazywać zagranicą, na konkurencję salonowych kosztownych produkcji nas nie stać.

Gra artystów w tym doskonałym filmie jest świetna. Stanisława Wysocka, Mieczysław Cybulski i Stefan Jaracz stworzyli niezapomniane kreacje. Oto film który warto zobaczyć.

Żółty Paszport.

Jeśli się zsumuje całą produkcję filmową świata, jeśli się pozwoli przesunąć przed oczyma cały kalejdoskop udanych obrazów dziesiątej muzy a przeciwstawi się ten oto dramat obyczajowy z życia rosyjskiego, łatwo dojdziemy do przekonania, że „Żółty Paszport” jest jednym z najsilniejszych, najbardziej udanych i potężnych produkcji filmowych.

Może znajdują się tacy, którzy robiąc moralnych świętoszków oburzają się, gdyż akcja tego filmu — to smutne szare a jaskrawe odzwierciedlenie zgnilizny moralnej życia. Są tutaj sceny w lupanarze, które odstraszą hipokrytów, lecz człowiek światły zrozumie, że film ten może być tylko zbawienną nauką dla mas. I właśnie te sceny są tak groźnie realne, że powodują człowieka do rezygnacji nad instynktem zwierzęcym, walczącym zawsze w człowieku z duszą i to już staje się wielkim atutem tego filmu. — a

Kronika.

Zbiórka przy stolikach na Tydzień Dziecka dała 634 zł., którą to sumę p. dyr. Szypulina wręczyła Komitetowi na cele działalności tarnowskiej.

MORDERSTWO: dnia 19.V.1929 r. wyszła za mąż Rozalja Pociecha, lat 46, za Franciszka Zielińskiego, lat 29 urządzając z tego powodu w swoim mieszkaniu przy ul. Lwowskiej Nr. 185 w Tarnowie, zabawę weselną z muzyką.

Około godz. 19-ej przyszedł na tą zabawę Gustaw Ciurej z Tarnowa, zamieszkały przy ul. Lwowskiej i gdy Goście Zielińskich: Wojciech Bieloń, Anna Bieloń i Marja Michalewicz, cygani z Tarnowa, oraz syn Rozalji Zielińskiej, Józef Pociecha,

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób okazali nam współczucie z powodu śmierci ś. p. Marji Wowkonowiczowej, szczególnie „Przewielebnemu Duchowieństwu i chórom „Harmonja” i „Echo”, składamy najserdeczniejsze podziękowanie.

Romuald Wowkonowicz, mąż,
Franciszka Teodorowiczowa, matka,
Antoni Teodorowicz, brat.

Tarnów, w maju 1929.

rzucili się na Gustawa Ciureja i zaczęli go bić, a mianowicie Józef Pociecha nożem, Wojciech Bieloń młotkiem murarskim, Marja Michalewicz bańką blaszaną od mleka i Anna Bieloń miednicą.

Gustaw Ciurej nie mogąc się obronić przed napastnikami, usiłował ratować swoje życie ucieczką i biegł w kierunku ulicy Lwowskiej i gdy zamierzał przeskoczyć rów przydrożny, dobiegł do niego Wojciech Bieloń, który uderzył go po plecach młotkiem, skutkiem czego zatoczył się i upadł na ziemię.

W chwili kiedy Gustaw Ciurej leżał na ziemi, dobiegł do niego Józef Pociecha i ugodził go dwukrotnie nożem w okolicę serca, tak, iż jedno pchnięcie nożem przeszło na wyłot serce i skutkiem tej rany zakończył życie na miejscu.

Marja Michalewicz już nieżywego Gustawa Ciureja, kiedy leżał na ziemi, biła jeszcze bańką blaszaną po głowie.

Dochodzenia policyjne ustaliły, że Gustaw Ciurej został podstępem wprowadzony do mieszkania w którym odbywało się wesele, przez Rozalję Pociechę, zamężną Zielińską i jej męża Franciszka Zielińskiego, zaś noża dostarczył Józefowi Pociesze jego kolega Roman Trucha z Rzędzina.

W czasie tej bójki zostali również pokaleczeni Wojciech Bieloń, Marja Michalewicz i Anna Bieloń, oraz Jan Bieloń i Adam Morąg, którzy również byli obecni na tym weselu.

Józefa Pociechę jako głównego sprawcę, Marję Michalewicz, Annę Bieloń, Romana Truchę, Rozalję Zielińską i jej męża Franciszka Zielińskiego policja aresztowała i odstawiła do więzienia sądowego w Tarnowie, pod zarzutem „morderstwa”, bowiem świadkowie zeznali, że wymienieni działali w złym zamiarze pozbawienia życia ś. p. Gustawa Ciureja. Wojciecha Bielonja pozostawiono w szpitalu powsz. w Tarnowie.

Powyższe zajście powstało na tle osobistych uraz, jakie czuli do siebie Józef Pociecha i Gustaw Ciurej.

KRADZIEŻE: Dnia 17. V. 1929 r. aresztowała policja Franciszka Moskała z Niska, za usiłowaną kradzież roweru, wartości około 200 zł. na szkodę N. Sowińskiego z Koszyc Małych koło Tarnowa, który będąc w Tarnowie, pozostawił rower pod jednym ze sklepów w Tarnowie na ulicy Wałowej.

Gdzie kres obciążeń własności nieruchomości miejskiej.

Sytuacja finansowa miejskiej własności nieruchomości pogarsza się z dnia na dzień i staje się wprost nie do zniesienia. Komorne, ustawiane przez Ust. o Ochr. Lok., utrzymywane jest wciąż o 50% poniżej cen przedwojennych, natomiast obciążenia wzrastają z zawrotną szybkością z roku na rok, ba, z miesiąca na miesiąc.

Przeciążenie podatkowe miast, etatyzacja życia gospodarczego w kraju, nadmierny fiskalizm spowodowały widome już skutki: zmniejszenie się ogólnej konsumpcji, zastój w przemyśle i handlu, zubożenie ludności i wydatne zmniejszenie się zdolności płatniczej podatników, wyrażające się w obniżeniu wpływów z podatków pośrednich o 10% w stosunku do wpływów z ubiegłego roku budżetowy. Śruba podatkowa zakreca natomiast podatki bezpośrednie w sposób tak bezwzględny, że wyniosły one w bieżącym roku budżetowym 147% ponad (podatek obrotowy — 166,9%, dochodowy — 134,8%, od nieruchomości — chociaż komorne było obliczone ściśle według Ust. o Ochr. Lok.) — 116,8%.

W ten sposób i skarb państwa i samorządy drogą podwyższenia wpływów podatków bezpośrednich wetują sobie ubytek wpływów podatków pośrednich.

Własność nieruchoma miejska znalazła się pomiędzy młotem a kowadłem; z jednej strony dochody jej ściśle ograniczyła Ust. o Ochr. Lok. a z drugiej strony nie wie ona dnia, ani godzi-

ny, kiedy spadnie na nią młot w postaci podwyższenia z dnia na dzień podatków i świadczeń komunalnych.

Na porządku dziennym we wszystkich miastach Rzplitej są uchwały rad miejskich, podwyższające dodatek komunalny do podatku skarbowego od nieruchomości — w Warszawie podwyższono go do 50%, a już są w Magistracie projekty dalszej podwyżki, w Krakowie do 100%, w Łodzi ostatnio ze 100 do 200%, w Tarnowie o 100%.

W tym samym zawrotnym tempie wzrastają świadczenia i opłaty: za wodę, za gaz i elektryczność, za wywóz śmieci, oczyszczanie ulic, kominów i t. p. W mniejszych miastach rolę pompy, ssącej miejską własność nieruchomą odgrywają podatki drogowe, kuracyjne i inne.

Ponieważ wskutek przesilenia gospodarczego Bank Gospodarstwa Krajowego ograniczył kredyty budowlane, a pęd radosnej twórczości inwestycyjnej został mocno pohamowany z powodu braku gotówki, celem przeciwdziałania bezrobociu wydaje się tysiącami nakazy remontu domów odnawiania klatek schodowych, asfaltowania podwórzy i tym podobnych robót. Spada to nowym ciężarem na miejską własność nieruchomą, która pozbawiona dochodów, nie jest w możności sprostać nakładanym na nią bez liczenia się z jej sytuacją ciężarom. To też coraz częściej czytać można w prasie codziennej, że tylu to a tylu właścicieli domów w tem a tem mieście za niehygieniczne utrzymanie swych domów skazanych zostało administracyjnie na tyle dni bezwzględnego aresztu.

Konflikt między władzami komunalnymi a właścicielami domów zaostrza się. Ci ostatni, widząc, że stają się kozłami ofiarnymi gospodarki miejskiej, usiłują się bronić i coraz skrzętniej zaglądają za kulisy uchwał rad miejskich i zarządzeń magistrackich.

Znajdują tam obszerne pole do rzeczowej i słusznej krytyki, a spostrzeżenia ich są nieraz rewelacyjne dla społeczeństwa, a nieco kłopotliwe dla władz nadzorczych, niechętnie dla własności nieruchomości usposobionych.

Dobre dla uświadomienia ogółu obywateli są tego rodzaju wiece jak odbyły w dn. 17 lutego w Krakowie a w kwietniu w Tarnowie. Ale na wiecach poprzestać niepodobna. Środkami obrony dla własności nieruchomości miejskiej są składane w trybie prawnym rekursy i skargi jak to uczyniła Łódź i Warszawa.

Ponadto własność nieruchoma miejska żądać musi prawodawczego uregulowania sprawy obciążeń, spadających na nią ze strony gmin miejskich i określenia łącznego maximum, do którego obciążenia te dojść mogą w sumie ogólnej.

Inaczej miejskiej własności nieruchomości grozi zagłada.

K. J.
„Miasto Polskie”

Ozdabianie okien i balkonów kwiatami.

Towarzystwo Ogrodnicze w Tarnowie, znane ze swej ruchliwości, zachęca w dalszym ciągu gorąco do ozdabiania domów kwiatami. Do tej szlachetnej i arcy milej akcji powinniśmy się w roku bieżącym zabrać masowo z zapałem z uwagi, że z powodu wystawy w Poznaniu nasi Rodacy i obcy goście ze względu na zakłady chorzowskie i pogrzeb jen. Bema będą licznie odwiedzali Tarnów. Trzeba przyznać, że wytrwała działalność Tow. Ogrodniczego w tym kierunku wydała znakomite owoce; zamiłowanie do dekorowania kwiatami roślin kołosalnie z roku na rok. Tarnowianie mają poczucie piękna i porządku, bo też Tarnów pod tym względem prześcignął bardzo Kraków i niebawem może się równać z miastami zachodnimi jak Poznań, Bydgoszcz, Toruń i t. Tow. Ogrodnicze podnosi wielką ofiarność i zyczliwość Prezydium Magistratu tarnowskiego, które swemi subwencjami ułatwia Towarzystwu pracę i umożliwia ozdobienie budynków szkolnych, co nader dodatnio wpływa na młodzież szkolną pod względem pedagogicznym, estetycznym, wzbudza zamiłowanie do piękna, do pracy i uszlachetnia charaktery.

Tak całe budynki, jak i pojedyncze okna i balkony były dekorowane w r. 1928 prawie wyłącznie pelargoniami ognistymi (szkarłatami) albo różowemi t. zw. blusowemi, zwisającymi i petuniami białymi albo fioletowemi, bo te kwiaty jedynie nadają się do pięknego dekoro-

rowania; pięknie wyglądają begonje semperflorens, albo bulwiaste lobelie i kwiaty pnące.

Komisja wyłoniona z Tow. Ogrodniczego stwierdziła, że nie nadają się do dekoracji balkonów petunie białe drobnokwiatowe, astry, goździki i t. p.

Komisja stwierdziła, że najpiękniej, najgustowniej były dekorowane i dekoracje najlepiej pielęgnowane i zachowane w pełnym kwiecie aż do jesieni w następujących budynkach:

Pocztą I, szkoła Brodzińskiego, szkoła Czackiego dekorowana od strony południowej pe-

largoniami na I. piętrze, a na II. begoniami semperflorens. od strony północnej petuniami białymi i fioletowymi — dalej Gimnazjum III., Semin. naucz. męskie, Semin. naucz. żeńskie (Ks. Chrzęszcza), Szkoła Ogrodnicza wspaniale.

Gustownie dekorowane i kwiaty doskonale utrzymane miały: szkoła im. Kościuszki, Gimnazjum I, pięknie i nader efektownie zapoczątkowało zdobnictwo, dalej gmach Sokoła I, Bank Polski, szkoła Kopernika, szkoła Konopnickiej, nadto na wyróżnienie zasługują: Składnica Kółek rolniczych przy katedrze, Dom Plonu na

Burku, domy Grünhuta, Safiera ul. Brodzińskiego, Szantrocha i Policji Państw., w roku ubiegłym słabiej utrzymany.

Okna i balkony w mieszkaniach prywatnych: Weranda XX. Misjonarzy, mieszkanie Ks. Chrzęszcza, pani Otowskiej, dr. Niemierowskiego, dr. Kryplewskiego, dr. Mütza, dr. Silbigera, dr. Pilzera, p. Terliowej, — dalej Dworzaka, Wydry, Steindla, kap. Petera, p. Biesiadzkiej, p. Czerneckiej, Buchsbauma, Landorfa, balkon p. Karyłowskiego przy ul. Rejtana i w. in., które dla braku miejsca opuszczamy.

„START” Oszczędzisz sobie wyjazdu do Krakowa „START”

Wszelkie artykuły sportowe można nabyć tanio przy ul. **WAŁOWEJ 4.**

—: Nie omieszkaj zaopatrzyć się w znakomite i tanie artykuły kosmetyczne, krajowe i zagraniczne. —:

Wszelkie zapotrzebowania laboratoriów chemicznych, naukowych i przemysłowych i gabinetów fizykalnych.

Aparaty — instrumenty — przyrządy i przybory do laboratoriów wszelkich gałęzi przemysłu
ODCZYNNIKI CHEMICZNE CZYSTE

N O W O Ś Ć: Szkło absolutnie neutralne, niepękające.

BIURO INŻYNIERSKIE

„CHEMOTECHNIKA”

Spółka z ogr. odp.

Telefon 43—70.

KRAKÓW

Rynek 39.

Jedyna w tym kierunku fachowa firma — istniejąca i zaprowadzona od 10 lat. Polecenia najważniejszych osobistości świata naukowego i przemysłowego.

„THERMOS”

Fabryka pieców kaflowych i wyrobów ceramicznych
S. KADŁUBOWSKI i Ska

Sp. z ogr. odp. w Tarnowie

Biuro: Przecznicza Mościckiego 6. Fabryka: ul. Gumniska 26.

Zaopatrzenie przedsiębiorstwa w maszyny najnowszych systemów, wielki wybór najrozmaitszych modeli, wreszcie bezpośrednie stosunki nawiązane z pierwszorzędnymi firmami pozwalają tej nowej placówce współzawodniczyć nie tylko w wykonaniu, lecz i w cenie ze wszystkimi wytwórniami. Dostawa pieców i kuchen kaflowych własnego wyrobu lub dowolnej marki.

Remont i reparacje wszelkiego rodzaju uskutecznia się bezzwłocznie. Kolekcję modeli i wzorów oraz kosztorys przedkłada się na żądanie.

H. RUBINSTEIN

przeniósł swoje znane składy zagranicznych win z Krakowa do Tarnowa, przy ul. Prezydenta Mościckiego 12. i sprzedaje wszystkie gatunki wina zagranicznego po cenach umiarkowanych.

Poszukuje zdolnych i solidnych agentów w całej Polsce.

BIURO ARCHITEKTONICZNE
i BUDOWLANE

INŻ. EDWARDA OKONIA

architekty w Tarnowie

ul. Żabnieńska 4a

I. piętro wykonuje: Telef. 236.

plany, kosztorysy, oszacowania, obliczenia statyczne i budowy kościołów, dworów, szkół, plebanji, domów mieszkalnych, budynków fabrycznych, zabudowań gospodarczych, wystaw sklepowych i wszystkich robót w zakresie budownictwa wchodzących. NADBUDOWY i PRZEBUDOWY domów oraz pojedynczych mieszkań wykonuje się na dogodnych warunkach zapłaty.

OSZACOWANIA uskutecznia się dla banków i urzędu skarbowego.

Ważne dla automobilistów!

Najnowszy szlagier na rynku

tani — silny — elegancki

automobil mogący zadowolić najwybredniejszych to

ESSEX

Zastępstwo:

Inż. Bolesław Landau, Kraków

Ul. Podwale 5.

Max Weinfeld

Pracownia blacharska

Ul. Krakowska 2.

wykonuje tanio i solidnie wszelkie prace blacharskie.

HOTEL CITY

Pokoje z komfortem urządzone, czystość przestrzegana, ogrzewanie centralne, wodociąg w każdym pokoju.

Restauracja hotelowa. Kuchnia doskonała i tania.

ul. Wałowa.

WURZEL i DAAR

Fabryka konfekcji męskiej
i płaszczy gumowych

Izrael Osterweil

Tarnów, Lwowska 7.

Telefon 425.

wykonuje ubiory męskie z zagranicznych jakoteż krajowych materiałów według najnowszych żurnali.

Ceny przystępne. Warunki dogodne.

NADESŁANE.

SŁUŻĄCY lat 19, poszukuje posady jakiegokolwiek do restauracji, chętniej do Krynicy lub Zakopanego.

Władysław Paździor

Dwór Zbylitowska Góra
p. Tarnów.

Czytajcie „Hasło”!